

A background image showing several wind turbines silhouetted against a sunset sky with orange and yellow hues. A large, semi-transparent orange circle is centered over the image, containing the title text.

Zestaw informacji 14 Lokalni uczestnicy rynku energetycznego zajmują się problemem zmiany klimatu

Wyzwanie, jakim jest zmiana klimatu, wymaga zbiorowej reakcji. Lokalni uczestnicy rynku energetycznego mogą odegrać w tej dziedzinie kluczową rolę. Zakres działań na szczeblu lokalnym jest szeroki. Aby inicjatywy miast i samorządów lokalnych okazały się skuteczne, potrzebne są jednak odpowiednie instrumenty operacyjne i finansowe.

Co robi Unia Europejska?

Na szczeblu UE istnieje kilka ważnych strategii i inicjatyw, które pomagają lokalnym uczestnikom rynku energetycznego we wprowadzaniu zmian. Są wśród nich unijny pakiet klimatyczno-energetyczny, europejski plan naprawy gospodarczej oraz porozumienie burmistrzów. Zorganizowano ogólnoeuropejskie kampanie w ramach walki ze zmianą klimatu, takie jak Energetyka Zrównoważona Środowiskowo dla Europy oraz Akcja „Klimat” – Energia dla świata w dobie zmian. Ponadto, ManagEnergy wspiera wysiłki lokalnych i regionalnych uczestników rynku energetycznego, zmierzające do zapobiegania zmianie klimatu.

Porozumienie burmistrzów podkreśla rolę miast w walce ze zmianą klimatu oraz lokalnych uczestników rynku, takich jak regiony, hrabstwa, prowincje, aglomeracje lub miasta mentorskie. Mogą one wspierać mniejsze miejscowości, które mają mniej zasobów do wykorzystania w ramach wysiłków zmierzających do zredukowania emisji CO₂.

Dobra praktyka Rezydencja Le Sorgenti

Le Sorgenti to projekt budownictwa mieszkaniowego zrównoważonego pod względem środowiskowym, który realizowany jest w Lodi, we włoskim regionie Lombardii. Projekt obejmuje zaopatrzenie w energię wyłącznie z odnawialnych źródeł o dużej efektywności. Obiekty zostaną wybudowane z uwzględnieniem aspektu środowiskowego oraz przystosowane do potrzeb lokalnej społeczności.

Podstawowym założeniem projektu jest wzniesienie samowystarczalnego bloku mieszkalnego zasilanego z odnawialnych źródeł energii, wybudowanego, by wspierać środowisko i współgrać z otoczeniem. Projekt ma chronić środowisko poprzez redukcję emisji CO₂, autonomiczną produkcję energii oraz większe nastawienie na rozwój zrównoważony. W miarę możliwości wykorzystywane będą zasoby pozyskiwane lokalnie, by zredukować odległości przesyłu energii oraz wesprzeć lokalną gospodarkę. Miejscowa społeczność będzie także włączona do projektu poprzez edukację i akcje informacyjne.

Oczekuje się, że projekt pozwoli zaoszczędzić 114 ton emisji CO₂ oraz 230 396 kWh energii rocznie, co oznacza roczne oszczędności finansowe wynoszące około 20 tys. euro. Koszty mieszkania na tym osiedlu będą zatem o 10% niższe od średnich cen rynkowych.

<http://www.progettolesorgenti.it/>

Globalne wyzwanie, lokalne reakcje

Zrównoważona energia to problem często najlepiej rozwiązywany na szczeblu regionalnym, czyli najbliższej obywateli. Wkład lokalnych uczestników w walkę ze zmianą klimatu jest zatem niezwykle ważny i wymaga zaangażowania wszystkich stron zainteresowanych i społeczeństwa na szczeblu lokalnym. Rozwiązania wypracowane lokalnie mogą być powielane w innych miejscach, dlatego też należy zachęcać do współpracy pomiędzy lokalnymi uczestnikami rynku w całej Europie.

Lista kontrolna dla lokalnych uczestników rynku energetycznego: co można zrobić?

Istnieje wiele działań, które lokalni uczestnicy rynku energetycznego mogą podejmować, by zwalczać globalne ocieplenie się klimatu.

- Na początkowym etapie warto opracować i wdrożyć plan działań na rzecz zrównoważonej energetyki oraz dokonać bilansu emisji;
- Obszary miejskie powinny zmierzać do bardziej zrównoważonej mobilności ich mieszkańców, a wszystkie regiony mogą popierać proekologiczne zamówienia publiczne, wspierając stosowanie kryteriów efektywności energetycznej w zamówieniach publicznych;
- Należy przeprowadzić remonty istniejących budynków, by spełniały one kryteria efektywności energetycznej oraz by zachęcać do bardziej inteligentnego wykorzystania energii. Można opracować system zachęt, takich jak program istniejący już w części Niemiec i Hiszpanii, w którym szkoły otrzymują pięćdziesiąt procent sumy, jaką zaoszczędzą na rachunkach za elektryczność, ogrzewanie i wodę;
- Organizacja edukacji energetycznej oraz inicjatyw uświadamiających może wpierać bardziej inteligentne zachowania energetyczne w społeczeństwie obywatelskim;
- Lokalni uczestnicy rynku energii mogą podejmować działania, mające poprawić ich sposób pracy: urzędy miejskie mogą przyłączać się do porozumienia burmistrzów – sieci miast walczących ze zmianą klimatu – oraz nawiązywać kontakty z innymi społecznościami na szczeblu krajowym lub europejskim, by dzielić się doświadczeniami i uczyć się od siebie nawzajem.

Dobra praktyka

Pamiętajmy o energii! (Energy in Minds!)

Pamiętajmy o energii! to międzynarodowy projekt mający na celu zmniejszenie zużycia energii z paliw kopalnych. W czeskim mieście Zlín w ramach projektu powstają nowe domy jednorodzinne o niskim zużyciu energii. Prowadzone są także remonty istniejących budynków obejmujące instalację nowych źródeł energii odnawialnej. Komunikacja i współpraca z właścicielami domów, społeczeństwem, firmami i organizacjami publicznymi stanowi ważną część projektu.

Projekt ma na celu zredukowanie zużycia energii ze źródeł wysoko węglowych w mieście Zlín, nie wpływając negatywnie na poziom życia mieszkańców. Cel ten będzie realizowany na trzy sposoby:

- Poprzez większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza energii słonecznej i biomasy;
- Drogą zmniejszania zużycia energii w ramach remontu budynków, budowania nowych domów o niskim zużyciu energii oraz przebudowy osiedlowego systemu ogrzewania;
- Za pośrednictwem kampanii informacyjnych i edukacyjnych.

Wśród konkretnych wyników osiągniętych do tej pory należy wymienić instalację sześciu systemów fotowoltaicznych (FW) w prywatnych domach jednorodzinnych (każdy po 5 kWp) oraz 2 instalacje FW na dużą skalę (40 oraz 550 kWp) w obiektach handlowych i publicznych. Zakończono także budowę zakładu fermentacyjnego, który produkuje kompost energetyczny. Przetwarza on rocznie 1500 ton biodegradowalnych odpadów i produkuje 900 ton kompostu energetycznego (produkcja energii wynosi około 2,88 GWh/rok). Kompost ten zasila okręgową ciepłownię, która zaopatruje centrum miasta Zlín w ciepło.

Optymalizacja dostaw ciepła i gorącej wody do domów w konurbacji Podhoří pozwoliła osiągnąć oszczędności nawet 10% w przypadku ciepła i 38% w przypadku elektryczności. Wśród innych działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej lokalnej społeczności należy wymienić remont 12 domów jednorodzinnych, 120 mieszkań, jednego budynku publicznego i czterech biurowców. Celem było zmniejszenie zapotrzebowania na energię grzewczą o co najmniej 50% w porównaniu do wcześniejszej sytuacji oraz o 30% poniżej bieżącej średniej krajowej.

<http://www.chytraenergie.cz/>

ManagEnergy: instrument rozwoju potencjału

ManagEnergy pozwala wykorzystać potencjał lokalnych i regionalnych uczestników rynku energetycznego tak, by umożliwić im walkę ze zmianą klimatu. System popiera działania lokalne w zakresie walki ze zmianą klimatu i zapewnia wsparcie lokalnym oraz regionalnym agencjom energetycznym, które chcą poprawić usługi świadczone na rzecz miast. Jest to szczególnie ważne w przypadku mniejszych agencji, którym brakuje zasobów, w szczególności przy wdrażaniu planów działania na rzecz zrównoważonej energii. ManagEnergy stara się także zachęcać do wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się pomiędzy lokalnymi i regionalnymi uczestnikami rynku energetycznego w ramach walki z globalnym ociepleniem.

Czym jest ManagEnergy?

ManagEnergy to inicjatywa Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Energii i Transportu finansowana z programu Inteligentna energia – Europa. Ma ona na celu wspierać lokalne i regionalne działania dotyczące wydajności energetycznej i odnawialnych źródeł energii poprzez warsztaty szkoleniowe i wydarzenia on-line. Ponadto, informacji dostarczają studia przypadku, dobre praktyki, ustawodawstwo europejskie i inne programy.

ManagEnergy jest również europejską siecią lokalnych i regionalnych agencji energetycznych (LEA). Agencje te promują wprowadzanie dobrych praktyk w zakresie zarządzania energią, wspierają zachowanie równowagi ekologicznej, zapewniają informacje i porady, a także oferują inne usługi w zależności od lokalnych potrzeb.

www.managenergy.net

Klauzula o wyłączeniu odpowiedzialności i nota o prawach autorskich dla zestawu informacji programu ManagEnergy

Niniejszy zestaw informacji został opracowany w imieniu Komisji Europejskiej. Komisja Europejska nie gwarantuje dokładności danych i informacji w nim zawartych, ani nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek ich użycie.

© Wspólnoty Europejskie, 2009

Reprodukcja dozwolona pod warunkiem podania źródła.

Dyrekcja Generalna
ds. Energii
i Transportu

